

B.A. van nijverheids- en handelsbedrijven

Algemene Voorwaarden

OVERZICHT

DEFINITIES

TITEL I	-	VOORWAARDEN EIGEN AAN DE VERZEKERING	BURGERLIJKE
		BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID	

- Artikel 1 - Voorwerp van de dekking
- Artikel 2 - Bijzondere dekkingen
- Artikel 3 - Facultatieve verruiming
- Artikel 4 - Toevertrouwde goederen
- Artikel 5 - Verzekeringsgebied
- Artikel 6 - Dekkingstermijn
- Artikel 7 - Uitsluitingen
- Artikel 8 - Verzekeringssommen en verbintenisgrenzen
- Artikel 9 - Eigen risico's

TITEL II	-	VOORWAARDEN EIGEN AAN DE VERZEKERING	BURGERRECHTELIJKE
		PRODUCTEN- EN WERKENAANSPRAKELIJKHEID	

- Artikel 10 - Voorwerp van de dekking
- Artikel 11 - Verzekeringsgebied
- Artikel 12 - Dekkingstermijn
- Artikel 13 - Uitsluitingen
- Artikel 14 - Verzekeringssommen en verbintenisgrenzen
- Artikel 15 - Eigen risico's

TITEL III	-	GEMEENSCHAPPELIJKE VOORWAARDEN VOOR DE VERZEKERINGEN	
		BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID EN VAN PRODUCTEN- EN	
		WERKENAANSPRAKELIJKHEID	

A. Verzekerd risico

- Artikel 16 - Mededeling van het risico
- Artikel 17 - Vermindering van het risico
- Artikel 18 - Verzwaring van het risico

B. Premie

- Artikel 19 - Betaling
- Artikel 20 - Berekeningswijze
- Artikel 21 - Ingang van de dekking
- Artikel 22 - Niet-betaling van de premie
- Artikel 23 - Controle
- Artikel 24 - Herziening

C. Duur en opzegging van de overeenkomst

- Artikel 25 - Duur
- Artikel 26 - Bijzondere gevallen
- Artikel 27 - Opzegging

D. Schadegevallen

- Artikel 28 - Verplichtingen van de verzekerde
- Artikel 29 - Leiding van het geschil
- Artikel 30 - Preventie en controle
- Artikel 31 - Indeplaatsstelling
- Artikel 32 - Kosten en interesten
- Artikel 33 - Bijzonderheden

TITEL IV - RECHTSBIJSTAND

- Artikel 1 - Voorwerp van de dekking
- Artikel 2 - Verzekeringsgebied
- Artikel 3 - Dekkingsperiode
- Artikel 4 - Gedekte bedragen
- Artikel 5 - Vrije keuze van expert
- Artikel 6 - Vrije keuze van advocaat
- Artikel 7 - Objectiviteitsclausule
- Artikel 8 - Indeplaatsstelling
- Artikel 9 - Verjaring
- Artikel 10 - Administratieve bepalingen

DEFINITIES

Voor de interpretatie van het contract staan hieronder de definities van bepaalde woorden gegroepeerd. Ze zijn alfabetisch gerangschikt en staan in de tekst van deze algemene voorwaarden in het **vet** gedrukt.

DERDEN

Iedere andere natuurlijke of rechtspersoon dan:

- de verzekeringnemer
- zijn echtgenoot of de gewoonlijk met hem samenwonende personen en, op voorwaarde dat zij bij hen inwonen en door hen worden onderhouden, hun bloed- en aanverwanten in rechte lijn
- de vennoten, zaakvoerders, bestuurders, aangestelden en de stagiaires tijdens de uitoefening van hun functie.
De vennoten, zaakvoerders, bestuurders, aangestelden en de stagiaires worden echter wel als derden beschouwd voor de **zaakschade**.
- de andere in het contract vermelde verzekerde personen.

L.A.R.

L.A.R. Verzekering Rechtsbijstand N.V., verzekeringsonderneming toegelaten onder het nummer 0356 voor het uitoefenen van de tak "Rechtsbijstand" (tak 17) (K.B. van 04-07-1979 en 13-07-1979, B.S. van 14-07-1979) – Maatschappelijke zetel: Troonstraat 1, B-1000 Brussel (België) – Nr. KBO: BTW BE 0403.250.774 RPM Brussel.

LETSELSCHADE

Iedere aantasting van de lichamelijke gaafheid en de geldelijke of morele gevolgen ervan.

LEVERING VAN PRODUCTEN

De materiële bezitsovergang van de producten of het in omloop brengen ervan.

MAATSCHAPPIJ

AXA Belgium N.V., verzekeringsonderneming toegelaten onder het nummer 0039 om de takken leven en niet-leven te beoefenen (K.B. van 04-07-1979, B.S. van 14-07-1979) – Maatschappelijke zetel: Vorstlaan 25, B-1170 Brussel (België) – Website: www.axa.be – Tel.: 02 678 61 11 – Fax: 02 678 90 90 – KBO nr.: BTW BE 0404.483.367 RPR Brussel.

ONGEVAL

Een plotselinge gebeurtenis die voor de verzekeringnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden onopzettelijk en onvoorzienbaar is.

ONSTOFFELIJKE SCHADE

Ieder geldelijk nadeel dat voortvloeit uit de beroving van voordelen verbonden aan de uitoefening van een recht, het genot van een goed en in het bijzonder: het verlies van afzet, van cliënteel, van handelsfaam, van winst, de gebruiksderiving van roerend of onroerend goed, de stilstand van productie en andere gelijkaardige nadelen.

ONSTOFFELIJKE SCHADE DIE GEEN GEVOLGSCHADE IS

De zogenaamde “zuiver **onstoffelijke**” schade die niet het gevolg is van **letsel-** of **zaakschade**.

ONSTOFFELIJKE SCHADE DIE GEVOLGSCHADE IS

Ieder geldelijk nadeel dat het gevolg is van gedekte **letsel-** of **zaakschade**.

REDDINGSKOSTEN

Kosten die voortvloeien uit:

- de maatregelen die de **maatschappij** heeft gevraagd om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen of te beperken
- de redelijke maatregelen die de **verzekerde** uit eigen beweging heeft genomen om een schadegeval te voorkomen of om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, op voorwaarde dat die maatregelen dringend waren, dat wil zeggen dat de **verzekerde** onverwijld de maatregelen heeft moeten nemen en niet in de mogelijkheid was om eerst de **maatschappij** te verwittigen en haar akkoord te vragen, zonder haar belangen te schaden.

Als het gaat om maatregelen om een schadegeval te voorkomen, moet er bovendien dreigend gevaar zijn, dat wil zeggen dat als men de maatregelen niet zou nemen, er onmiddellijk en zeker een schadegeval zal ontstaan.

TERRORISME

Een clandestien georganiseerde actie of dreiging van actie met ideologische, politieke, etnische of religieuze bedoelingen, individueel of door een groep uitgevoerd, waarbij geweld wordt gepleegd op personen of de economische waarde van een materieel of immaterieel goed geheel of gedeeltelijk wordt vernield, ofwel om indruk te maken op het publiek, een klimaat van onveiligheid te scheppen of de autoriteiten onder druk te zetten, ofwel om het verkeer of de normale werking van een dienst of een onderneming te belemmeren.

UITVOERING VAN WERKEN

Het eerst gebeurende van de volgende feiten: de voorlopige oplevering, de inbezitneming, de bezetting, de terbeschikkingstelling of de inbedrijfstelling van werken, zodra de verzekeringnemer of zijn aangestelden hun beschikkings- of controlemacht over deze werken effectief verloren hebben.

VERZEKERDE

De volgende personen:

- de verzekeringnemer
- zijn vennoten, zaakvoerders, bestuurders, aangestelden en de stagiaires in de uitoefening van hun functie
- de andere in het contract vermelde verzekerde personen.

ZAAKSCHADE

Iedere beschadiging, vernieling of verlies van zaken, met uitsluiting van diefstal.

TITEL I	-	VOORWAARDEN EIGEN AAN DE VERZEKERING	BURGERRECHTELIJKE BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID
---------	---	--------------------------------------	--

Artikel 1 - VOORWERP VAN DE DEKKING

1.1. Rechtsgronden - Gedekte activiteiten

1.1.1. De **maatschappij** verzekert de extracontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid die de **verzekerde** kan oplopen voor schade die aan **derden** wordt toegebracht tijdens de exploitatie van de onderneming, en dit met betrekking tot activiteiten eigen aan deze exploitatie zoals beschreven in de bijzondere voorwaarden.

De verzekering geldt niet voor schade veroorzaakt door producten na levering of werken na uitvoering.

Bij uitbreiding wordt de contractuele aansprakelijkheid gedekt als zij voortvloeit uit een feit dat op zich zelf aanleiding kan geven tot extracontractuele aansprakelijkheid. De dekking is evenwel beperkt tot het bedrag van de vergoedingen die verschuldigd zouden zijn als aan de aansprakelijkheidsvordering een extracontractuele grondslag was gegeven.

1.1.2. De overeenkomst dekt geen aansprakelijkheid zonder schuld:

- krachtens de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffing en betreffende de verplichte verzekering van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in dergelijke gevallen
- krachtens enige andere wetgeving of reglementering daterend van na 1 maart 1992.

1.1.3. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen over burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de **maatschappij** gehouden kan worden tot een ruimere vergoeding ten gevolge van bijzondere verbintenissen die de **verzekerden** hebben aangegaan.

1.2. Gedekte schade

1.2.1. **Letsel-** en **zaakschade** zijn gedekt.

1.2.2. De in de bijzondere voorwaarden bedongen dekking van **letsel-** en **zaakschade** wordt binnen de hierna genoemde perken verruimd tot **onstoffelijke schade**.

Gedekt wordt de **onstoffelijke schade die gevolgschade is** en de **onstoffelijke schade die geen gevolgschade is**, voor deze laatste op voorwaarde dat zij veroorzaakt is door een abnormale gebeurtenis die voor de verzekeringnemer, zijn organen of leidinggevende aangestelden onopzettelijk en onvoorzienbaar is.

Onstoffelijke schade die gevolgschade is van niet gedekte **letsel-** of **zaakschade** is uitgesloten.

Artikel 2 - BIJZONDERE DEKKINGEN

2.1. Brand, vuur, ontploffing, rook, water, milieuaantasting en burenhinder

2.1.1. Brand, vuur, ontploffing, rook, water

De dekking omvat:

- **letselschade** veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook of water
- **zaakschade** en **onstoffelijke schade** veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook of water met uitsluiting van wat de verzekeringnemer gewoonlijk kan laten verzekeren onder de dekking "Verhaal van derden" van een brandverzekeringscontract. **Onstoffelijke schade** die het gevolg is van een schade die onder de dekking "Verhaal van derden" van een brandverzekeringscontract kan worden verzekerd, is echter gedekt ter aanvulling van de dekking "Verhaal van derden".

De dekking wordt, binnen de perken van artikel 1.1., uitgebreid tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid die de **verzekerden** kunnen oplopen voor schade door brand, vuur, ontploffing, rook of water :

- aan lokalen, tenten en andere infrastructures die de **verzekerden** bezetten of huren voor een duur van minder dan 30 dagen met het oog op het organiseren van commerciële, sociale of culturele evenementen
- aan hotelkamers of gelijkaardige verblijven die tijdelijk gehuurd of bezet worden voor het verblijf van de **verzekerden** tijdens een professionele verplaatsing.

2.1.2. Milieuaantasting

De dekking wordt verleend voor schade aan het milieu of door milieuaantasting ten gevolge van:

- verontreiniging
- voortbrengen, storten of opslaan van vaste, vloeibare of gasvormige stoffen
- lawaai, stank, rook, trillingen, golven, stralingen of temperatuurwijzigingen.

Deze dekking geldt maar als de schade het gevolg is van een **ongeval**.

Onverminderd de uitsluitingen bepaald in artikel 7, wordt geen dekking verleend voor schade die te wijten is aan niet-inachtneming van veiligheidsnormen en -reglementen betreffende de werkzaamheden van de verzekerde onderneming of het niet-naleven van de reglementering betreffende de milieubescherming, voor zover deze schendingen worden geduld door de verzekeringnemer, zijn organen, zijn leidinggevendenden of de technische verantwoordelijken, in het bijzonder degenen die belast met het voorkomen van milieuaantasting.

2.1.3. Burenhinder

De dekking strekt zich uit tot schade aan personen en goederen waarvoor vergoeding kan worden verkregen op grond van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek wegens burenhinder of krachtens buitenlandse rechtsbepalingen van dezelfde strekking.

Deze dekking geldt niet wanneer de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer voor burenhinder uitsluitend voortkomt uit een door hem aangegane contractuele verbintenis.

Indien het schade betreft die valt onder artikel 2.1.2., zijn de voorwaarden waarvan dit artikel de verlening van de dekking afhankelijk stelt, eveneens van toepassing.

2.1.4. Bepalingen eigen aan deze bijzondere dekkingen

Deze dekkingen worden verleend tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde sommen maar met een maximum van 125.000 EUR per schadegeval voor **zaakschade, onstoffelijke schade die gevolgschade is** en **onstoffelijke schade die geen gevolgschade is**.

Voor de risico's van milieuaantasting en burenhinder strekken deze dekkingen zich evenwel niet uit tot **onstoffelijke schade die geen gevolgschade is**.

2.2. Lenen van personeel

De dekking omvat:

2.2.1. De aansprakelijkheid van de **verzekerden** en van het geleende personeel voor schade veroorzaakt aan **derden** door het personeel dat occasioneel ter beschikking van de **verzekerden** is gesteld en onder hun gezag, leiding en toezicht werkt

2.2.2. Het verhaal dat de arbeidsongevallenverzekeraar van de uitlenende **derde** en/of de getroffene – of zijn rechtverkrijgenden – op de **verzekerden** mocht nemen indien een **ongeval** van een lid van dat geleend personeel moet ten laste genomen worden door deze verzekeraar.

2.3. Uitlenen van aangestelden

Wanneer schade veroorzaakt wordt door een aangestelde die occasioneel door de verzekeringnemer aan een **derde** is uitgeleend, strekt de verzekering zich uit tot de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer, die van de andere **verzekerden** en van de uitgeleende aangestelde, voor zover deze aangestelde bij **derden** werken uitvoert die van dezelfde aard zijn als de verzekerde activiteit en dat hij onder het gezag, de leiding en het toezicht van de **verzekerden** gebleven is.

2.4. Burgerrechtelijke aansprakelijkheid opdrachtgever

De dekking wordt uitgebreid tot de eventuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid die de verzekeringnemer in zijn hoedanigheid van opdrachtgever kan oplopen als gevolg van een schadegeval veroorzaakt door een van zijn aangestelden die ofwel een persoonlijk voertuig gebruikt, ofwel enig ander voertuig dat niet aan zijn onderneming toebehoort, waarvan ze noch de houder, noch de huurder is, in welke vorm dan ook.

Deze dekkingsuitbreiding geldt binnen de grenzen van de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 14 december 1992 betreffende de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen en voor zover, buiten medeweten van de verzekeringnemer en tegen zijn richtlijnen in, niet werd voldaan aan de verzekeringsplicht bedoeld in de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

De dekking is:

- voor de schade die voortvloeit uit **letselschade**: onbeperkt

Echter, indien op de dag van het schadegeval de reglementering de **maatschappij** toelaat om onze dekking voor deze schade te beperken, zal deze dekking begrensd zijn, per schadegeval, tot 111.164.810 EUR of, indien dit hoger ligt, tot het laagste bedrag waartoe de dekking mag worden beperkt overeenkomstig die reglementering

- voor de **zaakschade** – andere dan de schade waarvan sprake in het hierna vermelde punt – : beperkt tot 111.164.810 EUR per schadegeval of, indien dit hoger ligt, tot het laagste bedrag waartoe de dekking op de dag van het schadegeval mag worden beperkt overeenkomstig de reglementering
- voor de schade aan persoonlijke kledij en persoonlijke bagage van de door het verzekerde voertuig vervoerde personen: beperkt tot 2.756 EUR per inzittende of, indien dit hoger ligt, tot het laagste bedrag waartoe de dekking op de dag van het schadegeval mag worden beperkt overeenkomstig de reglementering
- voor de borgstelling: beperkt tot 62.000 EUR voor het verzekerde voertuig en alle **verzekerden** samen.

De bedragen bedoeld in de eerste drie punten hierboven worden automatisch om de 5 jaar aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

De volgende herziening vindt plaats op 1 januari 2016, waarbij de basisindex die is van december 2005 (basis 2004 = 100).

Er wordt bepaald dat:

- deze dekking van toepassing is zowel op het verhaal van het slachtoffer zelf of zijn rechtverkrijgenden, als op de verhalen die zouden worden uitgeoefend door de verzekeraar die het gebruikte voertuig dekt, of door het Belgisch Gemeenschappelijk Waarborgfonds op basis van de gemeenrechtelijke bepalingen en/of de wetgeving op de verplichte autoverzekering
- deze dekkingsuitbreiding uitsluitend verworven is ten gunste van de verzekeringnemer in zijn hoedanigheid van opdrachtgever en breidt zich dus niet uit tot de persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurder, de eigenaar, de houder of gebruiker van het voertuig
- de **maatschappij** in al de rechten en vorderingen van de verzekeringnemer treedt ten opzichte van alle aansprakelijke daders, inclusief de bestuurders of gebruikers van de voertuigen.

2.5. Toestellen

Schade veroorzaakt door vaste of mobiele bouwplaats- of hijstoestellen, onder meer kranen, bulldozers, graafmachines, heftrucks (uitbatingsrisico).

De dekking wordt uitgebreid tot het verkeersrisico voor alle niet-ingeschreven heftrucks.

De dekking wordt eveneens uitgebreid tot het verkeersrisico voor alle niet-ingeschreven toestellen, andere dan heftrucks, voor zover deze laatste zich bevinden binnen de omheining van het bedrijf of op de bouwwerven en in hun onmiddellijke omgeving.

Wanneer de **maatschappij** dit verkeersrisico verzekert, is haar dekking overeenkomstig de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, of onder een soortgelijke bepaling van buitenlands recht, en dit binnen de grenzen van de bedragen bepaald in voormeld artikel 2.4.

Artikel 3 - FACULTATIEVE VERRUIMINGEN

In de dekking zijn niet begrepen maar kunnen gedekt worden, mits uitdrukkelijke overeenkomst:

3.1. Onderaannemers

3.1.1. De burgerrechtelijke aansprakelijkheid die de **verzekerden** kunnen oplopen door onderaannemers wordt gedekt in verband met de door deze laatste uitgevoerde werken die voorkomen in de beschrijving van de werkzaamheden van de onderneming, voor zover het bedrag van de facturen van door die onderaannemers uitgevoerde werken bij de **maatschappij** aangegeven wordt.

3.1.2. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen over burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de **maatschappij** tot ruimere vergoeding als gevolg van bijzondere verbintenissen gehouden kan zijn.

3.1.3. Niet gedekt is:

- schade ten gevolge van gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen, zoals te late uitvoering van een bestelling of een dienstverstrekking, kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren
- schade die uitgesloten zou zijn als de onderaannemers de hoedanigheid van **verzekerden** hadden
- de persoonlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers.

3.2. Diefstal

De aansprakelijkheid van de verzekeringnemer als aansteller in verband met:

3.2.1. een diefstal of poging tot diefstal door een van zijn aangestelden in de uitoefening van zijn functie

3.2.2. een diefstal of poging tot diefstal in de hand gewerkt door de nalatigheid van een aangestelde in de uitoefening van zijn functie.

3.3. Vervoermiddelen

3.3.1. Schade door drijvend materieel en door zelfbewegende verkeers- of vervoermiddelen op de binnenvaart, alsook door de zaken die zij vervoeren of slepen.

3.3.2. Schade door spoorwegmaterieel en zelfbewegende verkeers- of vervoermiddelen per spoor, alsook door de zaken die zij vervoeren of slepen.

3.4. Installaties

Schade veroorzaakt door de volgende installaties wanneer zij buiten de omheining van het bedrijf aangebracht zijn: leidingen voor gas, stoom of onvlambare en/of ontplofbare stoffen of gevaarlijke substanties, elektriciteitsleidingen, verbindingslijnen met de spoorweg, de buurtspoorweg of waterlopen, kabelbanen en dergelijke.

3.5. Schade van allerlei oorsprong

Andere dan **letselschade** die haar oorsprong vindt in de hierna opgesomde oorzaken:

- 3.5.1. • grondbewegingen, wanneer de werkzaamheden van de onderneming bouw- of grondwerken omvatten
 - steenberg, slakkenbergen en dergelijke ophopingen
- 3.5.2 Afbraak-, bouw- en verbouwingswerken. Zijn evenwel gedekt, zonder uitdrukkelijke overeenkomst, de schade veroorzaakt door gewone onderhouds-, herstel- of reinigingswerken aan het materieel, de installaties en de gebouwen
- 3.5.3. De roerende of onroerende goederen van de verzekerde onderneming die niet of niet meer voor de verzekerde activiteit worden gebruikt.
- 3.5.4. Het bezit of gebruik van springstoffen.

3.6. Kernrisico

Schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit:

- wijziging van de atoomkern
- radioactiviteit
- voortbrenging van ioniserende stralingen van alle aard
- uiting van de schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen – of nucleaire substanties – of radioactieve producten – of afvalstoffen.

Artikel 4 - TOEVERTROUWDE GOEDEREN

Zijn niet in de dekking inbegrepen maar kunnen gedekt worden, mits uitdrukkelijke overeenkomst:

- 4.1. Schade aan goederen die aan de **verzekerden** zijn toevertrouwd om eraan te werken.
- 4.2. Schade aan al dan niet toevertrouwde goederen die door de **verzekerden** ten tijde van het schadegeval als gereedschap werden gebruikt.
- 4.3. Schade aan goederen waarvan de **verzekerden** huurder, gebruiker, bewaarnemer of houder zijn.

Er wordt overeengekomen dat zonder uitdrukkelijke overeenkomst dekking verleend wordt voor schade aan:

- goederen die niet het voorwerp uitmaken van het werk, indien het gaat om werken uitgevoerd bij **derden**
- materieel dat wordt aangevoerd door **derden** die in de verzekerde onderneming komen werken, voor zover dat materieel ten tijde van het schadegeval door de **verzekerden** niet als gereedschap werd gebruikt
- voertuigen die door **derden** worden aangebracht om geladen of gelost te worden, alsmede voertuigen van **derden** die tijdelijk in de installaties van de verzekeringnemer worden gestald, zelfs als die voertuigen door de **verzekerden** binnen of vlakbij die installaties worden verplaatst.

Artikel 5 - VERZEKERINGSGBIED

Tenzij anders bepaald in de bijzondere voorwaarden, geldt de verzekering voor de activiteit van de in België gevestigde bedrijfszetels van de verzekeringnemer en dekt de verzekering de schade die ten gevolge van deze activiteit waar ook ter wereld gebeurt.

Behoudens andersluidende overeenkomst, is de schade uitgesloten die voortvloeit uit werken uitgevoerd buiten Europa.

Artikel 6 - DEKKINGSTERMIJN

De dekking van het contract heeft uitwerking voor de schade overkomen tijdens de termijn waarin ze van kracht is.

Artikel 7 - UITSLUITINGEN

Van dekking zijn uitgesloten:

7.1. Schade die opzettelijk veroorzaakt is door een **verzekerde**.

Echter, indien de **verzekerde** die de schade opzettelijk heeft veroorzaakt, noch de verzekeringnemer noch één van zijn vennoten, bestuurders, zaakvoerders, organen of leidinggevende aangestelden is, blijft de dekking verworven aan de andere **verzekerden**, onder voorbehoud van het eigen risico bepaald in artikel 9.3. en van het recht van verhaal dat de **maatschappij** tegen de aansprakelijke **verzekerde** mag uitoefenen.

7.2. Schade veroorzaakt door:

7.2.1. de exploitatiemodaliteiten van de onderneming, aanvaard door de **verzekerden**, of door een zulkdanige tekortkoming aan de voorzichtigheids- of veiligheidsnormen eigen aan de verzekerde activiteiten, dat de schadelijke gevolgen van die tekortkoming of deze exploitatiemodaliteiten – volgens de mening van ieder die terzake bevoegd is – voorzienbaar waren

7.2.2. veelvuldige herhalingen van schade met dezelfde oorsprong wegens het niet nemen van voorzorgsmaatregelen

7.2.3. de aanvaarding en de uitvoering van een werk of een aanneming, terwijl de **verzekerde** zich ervan bewust was dat hij klaarblijkelijk noch over de bekwaamheid of de vereiste techniek, noch over de passende materiële of menselijke middelen beschikte om dat werk of die aanneming uit te voeren met inachtneming van zijn verbintenissen en onder toereikende voorwaarden inzake veiligheid voor **derden**; de keuze van aangestelden die duidelijk ongeschikt zijn voor het uit te voeren werk

7.2.4. dronkenschap, staat van alcoholintoxicatie of een gelijksoortige toestand veroorzaakt door het gebruik van drugs en andere verdovende middelen.

Echter, indien de **verzekerde** die schade heeft veroorzaakt welke valt onder artikel 7.2., noch de verzekeringnemer noch één van zijn vennoten, bestuurders, zaakvoerders, organen of leidinggevende aangestelden is en deze schade zich zonder medeweten van de voormelde personen voorgedaan heeft, blijft de waarborg verworven aan de andere **verzekerden** dan degene die de schade heeft veroorzaakt. De **maatschappij** behoudt in dit geval haar recht van verhaal op deze laatste.

- 7.3. Schade veroorzaakt door motorrijtuigen, in de gevallen van aansprakelijkheid als beoogd door de Belgische of buitenlandse wetgeving op de verplichte verzekering van motorrijtuigen. Deze uitsluiting doet geen afbreuk aan de toepassing van de waarborg voorzien in artikel 2.4. en artikel 2.5.
- 7.4. Schade veroorzaakt door voortbewegings- of vervoermiddelen van de zee- of luchtvaart, alsook door de goederen die zij vervoeren of slepen.
- 7.5. Schade ten gevolge van financiële transacties, misbruik van vertrouwen, oplichting, verduistering of alle dergelijke handelingen, oneerlijke concurrentie of aantasting van intellectuele rechten zoals uitvindingsoctrooien, handelsmerken, tekeningen of modellen en auteursrechten.
- 7.6. De gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van contractuele verbintenissen, de te late uitvoering van een bestelling of dienstverstrekking alsook de kosten gemaakt om het slecht uitgevoerde werk over te doen of te verbeteren.
- 7.7. De gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, schadevergoeding die als strafmaatregel of afschrikmiddel wordt toegepast (zoals “punitive damages” of “exemplary damages” in sommige buitenlandse rechtssystemen), alsmede de gerechtskosten van strafvervolging en de dading met betrekking tot een strafrechtelijke of administratiefrechtelijke procedure.
- 7.8. Schade ten gevolge van oorlog, staking, lock-out, oproer, daad van **terrorisme** of sabotage, alle gewelddaden met collectieve drijfveer, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen het gezag.
- 7.9. Schade ten gevolge van de aanwezigheid of de verspreiding van asbest, asbestvezels of producten die asbest bevatten, voor zover deze schade voortvloeit uit de schadelijke eigenschappen van asbest.
- 7.10 De burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de maatschappelijke lasthebbers van de verzekerde onderneming krachtens de wetgeving betreffende fouten in het beheer die zij zouden begaan in hun hoedanigheid van bestuurder of zaakvoerder.

Artikel 8 - VERZEKERINGSSOMMEN EN VERBINTENISGRENZEN

- 8.1. De **maatschappij** verleent haar dekking per schadegeval, zowel voor de hoofdsom als voor de kosten en interest boven de door de verzekeringnemer gedragen eigen risico's.
- 8.2. Voor de in hoofdsom verschuldigde vergoeding, kent de **maatschappij** haar dekking toe tot de in de bijzondere voorwaarden bepaalde sommen. Ingeval de in de bijzondere voorwaarden bepaalde dekking geen specifiek bedrag bevat voor **onstoffelijke schade**, is deze begrepen in de verzekerde sommen, doch zonder 125.000 EUR per schadegeval te overschrijden.
- 8.3. Wanneer de verzekerde onderneming zelf de schade herstelt, is de tegemoetkoming van de **maatschappij** beperkt tot de kostprijs van het arbeidsloon en van de leveringen voor de herstelling.
- 8.4. Alle schade, ongeacht de aard van de schade en het aantal schadelijders, die te wijten is aan eenzelfde gebeurtenis, wordt beschouwd als één en hetzelfde schadegeval. Als de **maatschappij** haar verbintenis per verzekeringsjaar heeft begrensd, wordt onder die term verstaan de periode tussen twee jaarlijkse vervaldagen van het contract.

Artikel 9 - EIGEN RISICO'S

- 9.1. Bij een schadegeval draagt de verzekeringnemer zelf een aandeel dat in de bijzondere voorwaarden wordt bepaald.
- 9.2. Voor schade te wijten aan onderaannemers bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 2.500 EUR zonder dat het kleiner kan zijn dan het eigen risico dat is bepaald in de bijzondere voorwaarden.
- 9.3. Voor schade te wijten aan het opzettelijk feit van een niet-leidinggevende aangestelde, zoals bepaald in artikel 7.1., bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 2.500 EUR, zonder dat het kleiner kan zijn dan het eigen risico dat is bepaald in de bijzondere voorwaarden.
- 9.4. De verdediging van de belangen van de **verzekerden** wordt niet ten laste genomen ingeval de schade kleiner is dan het eigen risico. Is ze groter dan het eigen risico, dan is artikel 32 van toepassing.

TITEL II	-	VOORWAARDEN EIGEN AAN DE VERZEKERING	BURGERRECHTELIJKE
		PRODUCTEN- EN WERKENAANSPRAKELIJKHEID	

Artikel 10 - VOORWERP VAN DE DEKKING

10.1. Rechtsgronden

- 10.1.1. De **maatschappij** dekt de contractuele en extracontractuele burgerrechtelijke aansprakelijkheid die beheerst wordt door de Belgische en buitenlandse rechtsbepalingen en die de **verzekerde** kan oplopen voor schade aan **derden** veroorzaakt door producten na levering of door werken na hun uitvoering, in het kader van de in de bijzondere voorwaarden omschreven activiteit.
- 10.1.2. Het contract dekt geen aansprakelijkheid zonder schuld krachtens enige andere wetgeving of reglementering dan die van 25 februari 1991 betreffende de aansprakelijkheid voor producten met gebreken.
- 10.1.3. De dekking wordt verleend binnen de perken van de wetsbepalingen over burgerrechtelijke aansprakelijkheid, zonder dat de **maatschappij** kan gehouden worden tot een ruimere vergoeding ten gevolge van bijzondere verbintenissen die de **verzekerden** hebben aangegaan.

10.2. Gedekte schade

- 10.2.1. **Letsel-** en **zaakschade** zijn gedekt.
- 10.2.2. De in de bijzondere voorwaarden bedongen dekkingen voor **letsel- en zaakschade** worden uitgebreid tot **onstoffelijke gevolgschade**.
Onstoffelijke gevolgschade van niet gedekte **letsel-** of **zaakschade** is uitgesloten.
Onstoffelijke schade, die geen gevolgschade is, is uitgesloten.

10.3. Schadeverwekkend feit dat aanleiding geeft tot dekking

Aanleiding tot dekking geeft schade met als verwekkend feit een gebrek van de producten of de werken dat te wijten is aan een vergissing, een verzuim of een nalatigheid in het ontwerp, de vervaardiging, de verwerking, de voorbereiding of het klaarmaken voor verzending, de herstelling of het onderhoud, de plaatsing, de montage, de samenvoeging of andere dergelijke verrichtingen, de verpakking, de etikettering, de opslag, de verzending, de beschrijving, de specificatie, de aanbeveling, de gebruiksaanwijzing of de waarschuwing.

Artikel 11 - VERZEKERINGSGBIED

Tenzij anders bedongen in de bijzondere voorwaarden, geldt de verzekering voor de activiteit van de in België gevestigde bedrijfszetels van de verzekeringnemer en dekt de verzekering de schade die ten gevolge van deze activiteit waar ook ter wereld gebeurt.

Behoudens andersluidende overeenkomst, is de schade uitgesloten die voortvloeit uit producten of werken die bij weten van de verzekeringnemer geleverd of uitgevoerd worden buiten Europa.

Artikel 12 - DEKKINGSTERMIJN

De dekking van het contract heeft uitwerking voor de schade overkomen tijdens de periode waarin ze van kracht is.

Artikel 13 - UITSLUITINGEN

Van dekking uitgesloten zijn:

13.1. Schade die opzettelijk veroorzaakt is door een **verzekerde**.

Echter, indien de **verzekerde** die de schade opzettelijk heeft veroorzaakt, noch de verzekeringnemer noch één van zijn vennoten, bestuurders, zaakvoerders, organen of leidinggevende aangestelden is, blijft de dekking verworven aan de andere **verzekerden**, onder voorbehoud van het eigen risico bepaald in artikel 15.3. en van het recht van verhaal dat de **maatschappij** tegen de aansprakelijke **verzekerde** kan uitoefenen.

13.2. Schade veroorzaakt door:

13.2.1. de exploitatiemodaliteiten van de onderneming, aanvaard door de **verzekerden**, of door een zulkdanige tekortkoming aan de voorzichtigheids- of veiligheidsnormen eigen aan de verzekerde activiteiten, dat de schadelijke gevolgen van die tekortkoming of deze exploitatiemodaliteiten - volgens de mening van ieder die ter zake bevoegd is - voorzienbaar waren

13.2.2. het niet-onderwerpen van de producten van de **verzekerde** aan voldoende voorafgaande proeven en controles, rekening houdend met de op het technische en wetenschappelijke vlak verworven kennis

13.2.3. de aanvaarding en de verwezenlijking van een product, een werk of een aanneming, terwijl de **verzekerde** zich ervan bewust was dat hij klaarblijkelijk noch over de bekwaamheid of de vereiste techniek, noch over de passende materiële of menselijke middelen beschikte om dat product, dat werk of die aanneming uit te voeren met inachtneming van zijn verbintenissen en onder toereikende voorwaarden inzake veiligheid voor **derden**; de keuze van aangestelden die duidelijk ongeschikt zijn voor het uit te voeren werk

13.2.4. dronkenschap, staat van alcoholintoxicatie of een gelijksoortige toestand veroorzaakt door het gebruik van drugs of andere verdovende middelen.

Echter, indien de **verzekerde** die de schade heeft veroorzaakt welke valt onder artikel 13.2., noch de verzekeringnemer, noch één van zijn vennoten, bestuurders, zaakvoerders, organen of leidinggevende aangestelden is en deze schade zich zonder medeweten van de voormelde personen voorgedaan heeft, blijft de waarborg verworven aan de andere **verzekerden** dan degene die de schade heeft veroorzaakt. De **maatschappij** behoudt in dit geval haar recht van verhaal op deze laatste.

13.3. De geleverde producten en/of uitgevoerde werken met een gebrek in de zin van artikel 10.3.

Indien het geleverde product en/of het uitgevoerde werk een element is dat niet kan worden losgemaakt van de andere bestanddelen van een door de **verzekerde** geleverd of uitgevoerd geheel, wordt dit geheel uitgesloten.

Eveneens uitgesloten zijn:

- 13.3.1. de kosten betreffende de preventieve controle op producten of werken die geheel of gedeeltelijk gebrekkig zijn of vermoed worden te zijn
 - 13.3.2. de maatregelen om het gebrekkig product onschadelijk te maken, in het bijzonder de kosten van opsporing van de bezitters van het product en waarschuwing van het publiek, kosten van intrekking en onderzoek van het product dat schade heeft veroorzaakt of kan veroorzaken
 - 13.3.3 de kosten van opsporing, uiteennemen, terugplaatsing, herstelling, terugname, vervanging, terugbetaling, rehabilitatie door publiciteit van producten of werken die geheel of gedeeltelijk gebrekkig zijn of vermoed worden te zijn en alle gelijkaardige kosten.
- 13.4. Schade die enkel voortvloeit uit het feit dat de geleverde producten of de uitgevoerde werken niet de functies vervullen of niet aan de behoeften beantwoorden waartoe ze bestemd zijn, in het bijzonder die bestaande uit een gebrek aan prestatie, efficiëntie, duurzaamheid, geschiktheid, kwaliteit of rendement.
 - 13.5. De gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, schadevergoeding die als strafmaatregel of afschrikmiddel wordt toegepast (zoals “punitive damages” of “exemplary damages” in sommige buitenlandse rechtsstelsels), alsmede de gerechtskosten van strafvervolgning en de dading met betrekking tot een strafrechtelijke of administratiefrechtelijke procedure.
 - 13.6. Schade ten gevolge van oorlog, staking, lock-out, oproer, daad van **terrorisme** of sabotage, alle gewelddaden met collectieve drijfveer, al dan niet gepaard gaand met opstand tegen het gezag.
 - 13.7. Schade die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit:
 - wijziging van de atoomkern
 - radioactiviteit
 - voortbrenging van ioniserende stralingen van alle aard
 - uiting van de schadelijke eigenschappen van kernbrandstoffen – of nucleaire substanties – of radioactieve producten – of afvalstoffen.
 - 13.8. Schade ten gevolge van de aanwezigheid of de verspreiding van asbest, asbestvezels of producten die asbest bevatten, voor zover deze schade voortvloeit uit de schadelijke eigenschappen van asbest.
 - 13.9. De burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de maatschappelijke lasthebbers van de verzekerde onderneming krachtens de wetgeving betreffende fouten in het beheer die zij zouden begaan in hun hoedanigheid van bestuurder of zaakvoerder.
 - 13.10. Schade veroorzaakt door de schadelijkheid van afvalstoffen.
 - 13.11. Schade veroorzaakt door producten of werken die bestemd zijn voor luchtvaart- en ruimtevaartindustrie en voor de “offshore-techniek”, evenals schade aan dit soort producten.
 - 13.12. De tienjarige aansprakelijkheid van architecten, raadgevende ingenieurs, adviesbureaus en aannemers, die voortvloeit uit de artikelen 1792 tot 1796 en 2270 van het Burgerlijk Wetboek of uit andere gelijkaardige bepalingen van buitenlands recht.

Artikel 14 - VERZEKERINGSSOMMEN EN VERBINTENISGRENZEN

- 14.1. De **maatschappij** verleent haar dekking, per schadegeval en per verzekeringsjaar, zowel voor de hoofdsom als voor de kosten en interest, boven de door de verzekeringnemer gedragen eigen risico's.
- 14.2. Voor de in hoofdsom verschuldigde vergoeding, kent de **maatschappij** haar dekking toe tot de in de bijzondere voorwaarden bepaalde sommen.
Ingeval de in de bijzondere voorwaarden bepaalde dekking geen specifiek bedrag bevat voor **onstoffelijke schade**, is deze begrepen in de verzekerde sommen, doch zonder 125.000 EUR per schadegeval en per verzekeringsjaar te kunnen overschrijden.
- 14.3. Wanneer de verzekerde onderneming zelf de schade herstelt, is de tegemoetkoming van de **maatschappij** beperkt tot de kostprijs van het arbeidsloon en van de leveringen voor de herstelling.
- 14.4. Alle schade, ongeacht de aard van de schade en het aantal schadelijders, die te wijten is aan hetzelfde verwekkende feit, wordt als één en hetzelfde schadegeval beschouwd.

De jaargrens van de dekking geldt voor schade, al dan niet toe te schrijven aan hetzelfde verwekkend feit, overkomen tijdens één en hetzelfde verzekeringsjaar. De schade die te wijten is aan hetzelfde verwekkend feit, wordt echter geacht te zijn overkomen tijdens het verzekeringsjaar waarin de eerste van deze schade is overkomen. Onder verzekeringsjaar wordt verstaan de periode tussen twee jaarlijkse vervaldagen van het contract.

Artikel 15 - EIGEN RISICO'S

- 15.1. Bij een schadegeval draagt de verzekeringnemer zelf een aandeel dat in de bijzondere voorwaarden wordt bepaald.
- 15.2. Voor schade te wijten aan onderaannemers bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 2.500 EUR zonder dat het kleiner kan zijn dan het eigen risico dat is bepaald in de bijzondere voorwaarden.
- 15.3. Voor schade te wijten aan opzet van een niet-leidinggevende aangestelde, zoals bepaald in artikel 13.1., bedraagt het eigen risico 10 % met een maximum van 2.500 EUR zonder dat het kleiner kan zijn dan het eigen risico dat is bepaald in de bijzondere voorwaarden.
- 15.4. De verdediging van de belangen van de **verzekerden** wordt niet ten laste genomen ingeval de schade kleiner is dan het eigen risico. Is ze groter dan het eigen risico, dan is artikel 32 van toepassing.

TITEL III	-	GEMEENSCHAPPELIJKE	VOORWAARDEN	VOOR	DE	VERZEKERINGEN
		BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID	EN VAN	PRODUCTEN-	EN	WERKEN-
		AANSPRAKELIJKHEID				

A. VERZEKERD RISICO

Artikel 16 - MEDEDELING VAN HET RISICO

De verzekeringnemer is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de **maatschappij**.

De verzekering is dus ten aanzien van de verzekeringnemer begrensd tot het risico dat beschreven staat in de overeenkomst of in haar bijvoegsels, op basis van gezegde mededeling.

- 16.1. Wanneer de **maatschappij** vaststelt dat er gegevens onopzettelijk zijn verzwegen of onopzettelijk onjuist zijn meegedeeld, stelt zij binnen de termijn van een maand te rekenen van de dag waarop zij er kennis van heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen.

Indien de **maatschappij** het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen dezelfde termijn.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door de verzekeringnemer of indien, na het verstrijken van de termijn van een maand te rekenen van de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan de **maatschappij** de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen.

Als de **maatschappij** de overeenkomst niet heeft opgezegd noch een wijziging heeft voorgesteld binnen de hiervoor bepaalde termijnen, kan zij zich nadien niet meer beroepen op feiten die haar bekend waren.

- 16.2. Indien zich een schade voordoet voordat de wijziging van de overeenkomst of de opzegging van kracht is geworden, en het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet aan de verzekeringnemer kan worden verweten, is de **maatschappij** tot de overeengekomen prestatie gehouden.

- 16.3. Indien zich een schade voordoet voordat de wijziging van de overeenkomst of de opzegging van kracht is geworden, en het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens aan de verzekeringnemer kan worden verweten, is de **maatschappij** slechts tot prestatie gehouden op basis van de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die de verzekeringnemer zou hebben moeten betalen, indien hij het risico naar behoren had meegedeeld.

Indien de **maatschappij** echter bij een schade het bewijs levert dat zij het risico, waarvan de ware aard door de schade aan het licht komt, in geen geval zou hebben verzekerd, wordt haar prestatie beperkt tot het betalen van een bedrag dat gelijk is aan alle betaalde premies.

- 16.4. Wanneer de **maatschappij** vaststelt dat gegevens opzettelijk werden verzwegen of opzettelijk onjuist werden meegedeeld, waardoor zij misleid werd bij de beoordeling van het risico, is de overeenkomst nietig.

De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de **maatschappij** kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.

Artikel 17 - VERMINDERING VAN HET RISICO

Wanneer tijdens de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst het risico dat de schade zich voordoet, aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de **maatschappij**, indien die vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, is zij verplicht een overeenkomstige vermindering van de premie toe te staan vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen.

Als de **maatschappij** en de verzekeringnemer het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door de verzekeringnemer, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

Artikel 18 - VERZWARING VAN HET RISICO

18.1. De verzekeringnemer heeft de verplichting in de loop van de overeenkomst, onder dezelfde voorwaarden als bij het sluiten van de overeenkomst, de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico, dat de schade zich voordoet, te bewerkstelligen.

Elementen van verzwaring van het risico vormen onder meer:

- herstructureringen en uitbreidingen van de onderneming hetzij door de exploitatie van nieuwe zetels, hetzij door de uitoefening van nieuwe activiteiten
- het gebruik van materialen, materieel, procédés of technieken die een verzwaring van de essentiële kenmerken van de risico's vormen
- het op de markt brengen van nieuwe producten
- de uitvoering van een bouwwerk als tijdelijke vereniging.

Wanneer tijdens de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst het risico dat de schade zich voordoet, zo verzaard is dat de **maatschappij**, indien die verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, op andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand te rekenen van de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring.

Indien de **maatschappij** het bewijs levert dat zij het verzaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen dezelfde termijn.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst wordt geweigerd door de verzekeringnemer of indien, bij het verstrijken van een maand te rekenen van de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan de **maatschappij** de overeenkomst opzeggen binnen 15 dagen na het verstrijken van voornoemde termijn.

Indien de **maatschappij** de overeenkomst niet heeft opgezegd noch een wijziging heeft voorgesteld binnen de hiervoor bepaalde termijn, kan zij zich later niet meer beroepen op de verzwaring van het risico.

18.2. Indien zich een schade voordoet voordat de wijziging van de overeenkomst of de opzegging van kracht is geworden en terwijl de verzekeringnemer de in artikel 18.1. bedoelde meldingsplicht heeft vervuld, is de **maatschappij** tot de overeengekomen prestatie gehouden.

18.3. Indien zich een schadegeval voordoet en de verzekeringnemer de in artikel 18.1. bedoelde verplichting niet is nagekomen:

- is de **maatschappij** ertoe gehouden de overeengekomen prestatie te leveren, wanneer het ontbreken van de kennisgeving aan de verzekeringnemer niet kan worden verweten
- is de **maatschappij** er slechts toe gehouden haar prestatie te leveren naar de verhouding tussen de betaalde premie en de premie die de verzekeringnemer had moeten betalen, indien de verzwaaring in aanmerking was genomen, wanneer het ontbreken van de kennisgeving aan de verzekeringnemer kan worden verweten.

Zo de **maatschappij** evenwel het bewijs aanbrengt dat zij het verzwaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, dan is haar prestatie bij schadegeval beperkt tot de terugbetaling van alle betaalde premies.

- zo de verzekeringnemer met bedrieglijk opzet gehandeld heeft, kan de **maatschappij** haar dekking weigeren. De premies die zijn vervallen tot op het ogenblik waarop de **maatschappij** van het bedrag kennis heeft gekregen, komen haar toe als schadevergoeding.

B. PREMIE

Artikel 19 - BETALING

De premies zijn een haalschuld. Zij zijn betaalbaar tegen aanbieding van de premiestaat of bij ontvangst van een vervalddagbericht.

Wanneer de premie niet rechtstreeks aan de **maatschappij** wordt betaald, is de premiebetaling bevrijdend wanneer ze gedaan wordt aan de verzekeringstussenpersoon die houder is van de door de **maatschappij** opgestelde premiestaat of die bij het sluiten of bij de uitvoering van de overeenkomst bemiddeld heeft.

De jaarpremie kan niet kleiner zijn dan de som van de in de bijzondere voorwaarden vermelde minima.

Alle huidige en toekomstige kosten, lasten en heffingen uit hoofde van deze overeenkomst zijn ten laste van de verzekeringnemer.

Artikel 20 - BEREKENINGSWIJZE

De premies kunnen zijn:

- 20.1. forfaitair, dat wil zeggen vastgesteld bij de afsluiting van de overeenkomst en vooruit te betalen op de in de bijzondere voorwaarden vermelde vervalddag.
- 20.2. achteraf te betalen op basis van de in de bijzondere voorwaarden vermelde gegevens, zoals de omzet, de bezoldigingen, ...

In dit geval geldt het volgende:

- 20.2.1. De verzekeringnemer stort ter uitvoering van het bepaalde in de bijzondere voorwaarden, een voorschot dat vooruit te betalen is per jaar of in halfjaarlijkse of driemaandelijke gedeelten in mindering van de na afloop van het boekjaar berekende definitieve premie. Bij afsluiting van het contract is het bedrag van het voorschot gelijk aan het geraamde bedrag van de eerste jaarpremie. Vervolgens wordt het naargelang de afrekeningen worden opgemaakt, afgestemd op het bedrag van de laatste vervallen definitieve premie.

20.2.2. Op het einde van iedere overeengekomen periode:

- bezorgt de verzekeringnemer of zijn lasthebber aan de **maatschappij** de inlichtingen die nodig zijn voor de berekening van de premie door het aangifteformulier dat zij hem daartoe heeft toegestuurd, binnen 15 dagen ingevuld terug te zenden
- maakt de **maatschappij** de afrekening op onder aftrek van de eventuele voorschotten
- laat het niet-terugzenden van het aangifteformulier dat nodig is voor de premieberekening, toe om binnen 15 dagen na de toezending van de aangetekende herinnering van de **maatschappij** een ambtshalve afrekening op te stellen op basis van de cijfers uit de vorige aangifte of, als het om een eerste afrekening gaat, de cijfers die werden meegedeeld bij de contractsluiting, in beide gevallen verhoogd met 50 %.

Deze ambtshalve afrekening zal geschieden onverminderd het recht van de **maatschappij** om de aangifte te eisen of betaling te vorderen op basis van de werkelijke bezoldigingen ten einde de rekening van de verzekeringnemer in orde te brengen.

20.2.3 Wordt de premie of een deel ervan op de bezoldigingen berekend, dan bestaat het aan te geven bedrag van de bruto-bezoldigingen die door de verzekeringnemer aan de in de onderneming tewerkgestelde personen toegekend zijn en bovendien, ingeval **derden** personeel aan de verzekeringnemer hebben geleend, uit het bedrag van de aan dit personeel toegekende bruto-bezoldigingen.

Het bedrag van de facturen van de onderaannemers in verband met het arbeidsloon wordt voor 75 % aan de bezoldigingen toegevoegd.

Onder bezoldiging moet worden verstaan de som van alle voordelen in geld en natura die in de onderneming tewerkgestelde personen genieten krachtens contracten die hen met de verzekeringnemer of eventueel met **derden** binden: lonen, wedden, vakantiegeld, gratificaties, winstaandelen, commissies, fooien, kost, inwoning, verwarming, verlichting, betaalde feestdagen, enz.

De bezoldiging mag in geen geval lager zijn dan het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon of dan het loon vastgesteld door de in de onderneming gesloten collectieve overeenkomst of door een in de Nationale Arbeidsraad, in het paritair comité of sub-comité, of in enig ander paritair orgaan gesloten collectieve overeenkomst, die al dan niet door een Koninklijk Besluit algemeen verbindend is verklaard.

De bedragen die als vakantiegeld of aanvullende vakantietoelage aan de arbeiders worden toegekend, alsook alle sommen die loon vormen maar niet rechtstreeks door de werkgever worden betaald moeten evenwel niet op het aangifteformulier worden vermeld: de **maatschappij** vervangt ze door een op basis van de aangegeven lonen bepaald bedrag dat overeenstemt met deze sommen of een deel ervan.

20.2.4. Voor ondernemingen met maximum het equivalent van 10 voltijdse werknemers, wordt het bedrag van de aangegeven bezoldigingen vermeerderd met eenmaal het jaarlijks grensbedrag bepaald door de wetgeving inzake arbeidsongevallen voor de beoogde verzekeringsperiode.

20.2.5. Wordt de premie of een deel ervan berekend op de omzet, dan bestaat het aan te geven cijfer, tenzij anders overeengekomen, uit het totaal bedrag van de facturen, BTW inbegrepen, betreffende de producten of werken die tijdens de beoogde verzekeringsperiode zijn geleverd respectievelijk uitgevoerd.

Artikel 21 - INGANG VAN DE DEKKING

De dekking gaat pas in op de data en uren die vastgesteld zijn in de bijzondere voorwaarden, bij ontstentenis om 0 uur, en na betaling van:

- hetzij de eerste premie als deze forfaitair is
- hetzij het eerste voorschot als de premie achteraf te betalen is.

Artikel 22 - NIET-BETALING VAN DE PREMIE

- 22.1. Niet-betaling van een premie op de vervaldag geeft aanleiding tot schorsing van de dekking of tot opzegging van de overeenkomst, na ingebrekestelling van de verzekeringnemer.
- 22.2. De ingebrekestelling gebeurt ofwel bij deurwaardersexploot ofwel bij een aangetekende brief. Zij bevat een aanmaning tot betaling van de premie binnen een termijn van 15 dagen te rekenen van de dag volgend op de betekening of op de afgifte van de aangetekende brief.
- 22.3. De schorsing of de opzegging hebben pas uitwerking na verstrijking van de termijn van 15 dagen vermeld in artikel 22.2.
- 22.4. De toezending van de aangetekende herinnering maakt verwijlinterest opeisbaar, rechtens en zonder ingebrekestelling lopende vanaf de 31ste dag na de datum waarop de premiestaat opgemaakt werd.
De verwijlinterest wordt berekend tegen de wettelijke rentevoet.
- 22.5. Als de dekking geschorst is, maakt de betaling door de verzekeringnemer van de vervallen premies, eventueel verhoogd met de interest, een einde aan die schorsing.
Wanneer de **maatschappij** haar verplichting tot dekking heeft geschorst, kan zij de overeenkomst opzeggen als zij haar die mogelijkheid heeft voorbehouden in de ingebrekestelling die aan de verzekeringnemer is gezonden.
In dat geval gaat de opzegging in bij de verstrijking van een termijn van 15 dagen te rekenen van de eerste dag van de schorsing.
Als de **maatschappij** zich de mogelijkheid tot het opzeggen van de overeenkomst niet heeft voorbehouden in de ingebrekestelling, kan de opzegging alleen gebeuren na een nieuwe aanmaning die moet zijn gedaan overeenkomstig artikel 22.2.
- 22.6. De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan het recht van de **maatschappij** om de premies te vorderen die later zullen vervallen, op voorwaarde dat de verzekeringnemer in gebreke is gesteld overeenkomstig artikel 22.2.
Het recht van de **maatschappij** is evenwel beperkt tot de premies betreffende twee opeenvolgende jaren.

Artikel 23 - CONTROLE

De **maatschappij** behoudt zich het recht voor de verklaringen van de verzekeringnemer na te gaan. Daartoe moeten de boekhouding of andere bewijsstukken die tot het nagaan van deze verklaringen kunnen dienen, ter beschikking van de **maatschappij** of haar afgevaardigden worden gesteld.

Artikel 24 - HERZIENING

Als de **maatschappij** haar tarief wijzigt, heeft zij het recht om deze tariefwijziging vanaf de volgende jaarlijkse premievervaldag op dit contract toe te passen.

Als de verzekeringnemer ten minste 4 maanden vóór de jaarlijkse vervaldag op de hoogte wordt gebracht van de wijziging, heeft hij het recht om het contract ten minste 3 maanden vóór deze vervaldag op te zeggen. Het contract eindigt daardoor op deze vervaldag.

Als de verzekeringnemer minder dan 4 maanden vóór de jaarlijkse vervaldag op de hoogte wordt gebracht van de wijziging, heeft hij het recht om het contract op te zeggen binnen een termijn van 3 maanden te rekenen van de verzending van de kennisgeving van de wijziging. Het contract eindigt daardoor bij afloop van een termijn van een maand, te rekenen van de dag na de betekening, van de datum van het ontvangstbewijs of, bij een aangetekende brief, van het afgeven van deze aangetekende brief, maar ten vroegste op de jaarlijkse vervaldag.

De mogelijkheid van opzegging vastgesteld in de tweede en derde alinea bestaat niet wanneer de tariefverhoging uit een wettelijke of reglementaire bepaling voortvloeit.

C. DUUR EN OPZEGGING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 25 - DUUR

De overeenkomst wordt afgesloten voor de in de bijzondere voorwaarden vastgestelde duur. Er wordt vermeld dat de verzekering Rechtsbijstand voor de duur van een jaar wordt afgesloten.

Tenzij een van de partijen zich ertegen verzet bij aangetekende brief, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs ten minste 3 maanden voor de verstrijking van de overeenkomst, wordt deze laatste stilzwijgend hernieuwd voor periodes gelijk aan de eerste, jaargedeelten uitgesloten.

Artikel 26 - BIJZONDERE GEVALLEN

26.1. In geval van afstand of inbreng, om niet of onder bezwarende titel, in geval van overgang van activiteiten, volledig of gedeeltelijk, in geval van opslorping, omwerking, fusie, ontbinding of vereffening, verbindt de verzekeringnemer zich ertoe het contract door zijn opvolgers te doen voortzetten.

Bij niet-naleving van deze verplichting, kan de **maatschappij** van de verzekeringnemer, naast de vervallen premies, ook een vergoeding eisen die gelijk is aan de jaarpremie voor het laatste boekjaar. Niettemin kan de **maatschappij** de opvolger weigeren en het contract opzeggen. In dat geval is de voornoemde vergoeding niet verschuldigd.

26.2. In geval van overgang van het verzekerde belang naar aanleiding van het overlijden van de verzekeringnemer, gaan de rechten en verplichtingen die uit de verzekeringsovereenkomst voortvloeien, over op de nieuwe houder van dat belang.

De nieuwe houder van het verzekerde belang en de **maatschappij** kunnen echter de opzegging van het contract betekenen; de eerste bij een aangetekende brief binnen 3 maanden en 40 dagen na het overlijden, de **maatschappij** binnen 3 maanden na de dag waarop zij van het overlijden kennis heeft gekregen.

- 26.3. Bij faillissement van de verzekeringnemer blijft de overeenkomst bestaan ten gunste van de massa van de schuldeisers, die dan schuldenaar wordt tegenover de **maatschappij** voor het bedrag van de te vervallen premies vanaf de faillietverklaring.
Niettemin hebben de **maatschappij** en de curator van het faillissement het recht om de overeenkomst op te zeggen. De opzegging van de overeenkomst door de **maatschappij** kan echter ten vroegste maar gebeuren 3 maanden na de faillietverklaring, terwijl de curator van het faillissement de overeenkomst enkel kan opzeggen binnen 3 maanden na de faillietverklaring.
- 26.4. Bij verdwijning van het verzekerde bedrijf of bij definitieve stopzetting van de activiteiten, moet daarvan schriftelijk aangifte worden gedaan bij de **maatschappij** en eindigt het contract van rechtswege.

Artikel 27 - OPZEGGING

- 27.1. Iedere betekening van opzegging gebeurt hetzij bij een aangetekende brief, hetzij bij deurwaardersexploot, hetzij door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.
Behoudens andersluidende bepaling in de overeenkomst, heeft de opzegging pas uitwerking na verloop van een maand te rekenen van de dag na die waarop de aangetekende brief is afgegeven, van de betekening of van de datum van het ontvangstbewijs.
- 27.2. Wanneer de overeenkomst opgezegd wordt, worden de betaalde premies betreffende de verzekeringsperiode na de uitwerkingsdatum van de opzegging terugbetaald binnen 15 dagen te rekenen van de uitwerking van de opzegging.
Bij gedeeltelijke opzegging of bij enige andere vermindering van de verzekeringsprestaties, wordt deze bepaling slechts toegepast op het gedeelte van de premies dat met die vermindering overeenstemt en in de mate van die vermindering.
- 27.3. De verzekeringnemer kan de overeenkomst opzeggen:
- a) bij vermindering van het risico onder de voorwaarden bepaald in artikel 17
 - b) bij tariefwijziging onder de voorwaarden bepaald in artikel 24.
- 27.4. De **maatschappij** mag de overeenkomst opzeggen:
- a) na het overkomen van een schadegeval en uiterlijk een maand na de betaling of weigering tot betaling van de vergoeding
 - b) in geval van onopzettelijk verzwijgen of onjuist meedelen van gegevens over het risico bij de afsluiting van de overeenkomst onder de voorwaarden bepaald in artikel 16
 - c) in geval van een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico van voorvallen van de verzekerde gebeurtenis, onder de voorwaarden bepaald in artikel 18
 - d) in alle gevallen van verandering van verzekeringnemer bepaald in artikel 26
 - e) wanneer de verzekeringnemer in gebreke blijft bij de betaling van premies, bijpremies of bijkomende kosten overeenkomstig artikel 22
 - f) in geval van niet-terugzending van het aangifteformulier dat nodig is voor de berekening van de premie of bij niet-betaling op basis van de werkelijke lonen zoals bepaald in artikel 20.2.2.
 - g) in geval van weigering van de verzekeringnemer om de door de **maatschappij** noodzakelijk geachte maatregelen ter preventie van schadegevallen te nemen
 - h) in geval van wijziging aan het Belgische of buitenlandse recht die de omvang van de dekking kan beïnvloeden.

D. SCHADEGEVALLEN

Artikel 28 - VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERDE

- 28.1. De **verzekerde** moet ieder schadegeval zo spoedig mogelijk en uiterlijk 8 dagen na de feiten bij de **maatschappij** aangeven.
- 28.2. De **verzekerde** moet zonder verwijl aan de **maatschappij** alle nuttige inlichtingen verstrekken en op de vragen antwoorden die hem worden gesteld teneinde de omstandigheden en de omvang van de schade te kunnen vaststellen.
- 28.3. De **verzekerde** moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen en te beperken.
- 28.4. Indien de **verzekerde** één van de verplichtingen hem opgelegd door de artikelen 28.1. tot 28.3. niet nakomt en er daardoor een nadeel ontstaat voor de **maatschappij**, kan deze aanspraak maken op een vermindering van haar prestatie ten belope van het door haar geleden nadeel.
De **maatschappij** kan haar dekking weigeren indien de **verzekerde** de bedoelde verplichtingen met bedrieglijk opzet niet is nagekomen.
- 28.5. Alle gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken betreffende een schadegeval moeten onmiddellijk na de kennisgeving, de betekening of de terhandstelling aan de **verzekerde**, overgezonden worden aan de **maatschappij**, bij verzuim waarvan de **verzekerde** de **maatschappij** moet vergoeden voor de schade die zij geleden heeft.
- 28.6. De **verzekerde** moet verschijnen op de terechtzittingen en zich onderwerpen aan de door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregelen.
Als de **verzekerde** uit nalatigheid niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregel, moet hij de schade die de **maatschappij** daardoor heeft geleden, vergoeden.
- 28.7. De **verzekerde** moet zich onthouden van iedere erkenning van aansprakelijkheid, van iedere dading, van iedere betaling of belofte van betaling.
Het erkennen van een feit of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de **verzekerde** kunnen geen grond opleveren tot weigering van de dekking.
Wanneer de **verzekerde** de benadeelde heeft vergoed of hem een vergoeding heeft toegezegd, zonder de toestemming van de **maatschappij**, kan zulks tegen deze laatste niet worden ingeroepen.

Artikel 29 - LEIDING VAN HET GESCHIL

Vanaf het ogenblik waarop de dekking van de **maatschappij** verschuldigd is en voor zover er een beroep op wordt gedaan, is deze laatste verplicht het voor de **verzekerde** op te nemen binnen de perken van de dekking.

Wat betreft de burgerlijke belangen en voor zover de belangen van de **maatschappij** en van de **verzekerde** samenvallen, heeft de **maatschappij** het recht om in de plaats van de **verzekerde** de vordering van de benadeelde te bestrijden. Zij kan deze laatste schadeloos stellen indien nodig.

Deze tussenkomsten van de **maatschappij** houden geen erkenning van aansprakelijkheid van de **verzekerde** in en mogen hem geen nadeel berokkenen.

Artikel 30 - PREVENTIE EN CONTROLE

De verzekeringnemer is ertoe gehouden de deskundigen en inspecteurs die door de **maatschappij** belast zijn met een onderzoek naar de maatregelen ter preventie van schadegevallen en naar de oorzaken en omstandigheden ervan, tot zijn onderneming toe te laten. Op straffe van verval van rechten, moet de verzekeringnemer alle door de **maatschappij** opgelegde maatregelen ter preventie van schadegevallen nemen.

Artikel 31 - INDEPLAATSSTELLING

De **maatschappij** treedt in de rechten en vorderingen van de **verzekerde** tegen de voor de schade aansprakelijke **derden**, ten belope van het bedrag van de uitgekeerde vergoeding.

Indien de indeplaatsstelling door toedoen van de **verzekerde** geen uitwerking meer kan hebben ten gunste van de **maatschappij**, kan deze van hem de teruggave van de gestorte vergoeding vorderen naar verhouding van de geleden schade.

Artikel 32 - KOSTEN EN INTERESTEN

De **reddingskosten**, de interest betreffende de in hoofdsom verschuldigde vergoeding en de kosten betreffende de burgerlijke rechtsovereenkomsten alsook het honorarium en de kosten van advocaten en experts zijn integraal ten laste van de **maatschappij**, voor zover het totaal ervan en dat van de vergoeding in hoofdsom per verzekeringnemer en per schadegeval de totale verzekerde som niet overschrijden.

Boven de totale verzekerde som zijn de **reddingskosten** enerzijds en de interest, kosten en honoraria anderzijds begrensd tot:

- 756.122,09 EUR wanneer de totale verzekerde som ten hoogste 3.780.610,48 EUR bedraagt
- 756.122,09 EUR + 20 % van het deel van de totale verzekerde som tussen 3.780.610,48 EUR en 18.903.052,42 EUR
- 3.780.610,48 EUR + 10 % van het deel van de totale verzekerde som boven 18.903.052,42 EUR met een maximum van 15.122.441,94 EUR.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van januari 2014, zijnde 173,51 (basis 1988 = 100).

De in het eerste lid bedoelde kosten en interest zijn ten laste van de **maatschappij** voor zover zij uitsluitend betrekking hebben op prestaties die door deze overeenkomst worden verzekerd. De **maatschappij** is bijgevolg niet gehouden tot kosten en interest die betrekking hebben op niet verzekerde prestaties.

Ze zijn door de **maatschappij** slechts verschuldigd naar verhouding van haar verbintenis. De verhouding van de respectieve verbintenissen van de **maatschappij** en de **verzekerde** in verband met een schadegeval dat aanleiding kan geven tot toepassing van deze overeenkomst, wordt bepaald door het percentage van ieders aandeel in het geraamde totale bedrag dat op het spel staat.

Wat de **reddingskosten** betreft, verbindt de **verzekerde** zich ertoe de **maatschappij** zo spoedig mogelijk op de hoogte te brengen van de door hem genomen maatregelen.

Voor zover als nodig wordt aangestipt dat wel ten laste van de **verzekerde** blijven, de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een schadegeval te voorkomen zonder dat er nakend gevaar is of wanneer het nakende gevaar is afgewend.

Als de vereiste spoed en het nakende gevaar te wijten zijn aan het feit dat de **verzekerde** nagelaten heeft om op tijd de normale voorkomingsmaatregelen te nemen, zullen de aldus gemaakte kosten niet worden beschouwd als **reddingskosten** ten laste van de **maatschappij**.

Artikel 33 - BIJZONDERHEDEN

33.1. De overeenkomst wordt beheerst door de Belgische wet.

33.2. Ieder probleem in verband met de overeenkomst kan door de verzekeringnemer aan de **maatschappij** worden voorgelegd via zijn gebruikelijke tussenpersonen.

Indien de verzekeringnemer het standpunt van de **maatschappij** niet deelt, kan hij een beroep doen op de dienst "Customer Protection" (Vorstlaan 25 te 1170 Brussel, e-mail: customer.protection@axa.be).

Indien de verzekeringnemer vindt dat hij op die manier niet de beste oplossing heeft verkregen, dan kan hij terecht bij de Ombudsdienst Verzekeringen (de Meeûsplantsoen 35 te 1000 Brussel, website: www.ombudsman.as).

De verzekeringnemer kan altijd een gerechtelijke procedure aanspannen.

33.3. Ieder rechtsgeschil met betrekking tot de uitvoering of de interpretatie van dit contract behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische rechtbanken.

33.4. In het kader van de huidige bepalingen, verstaat men onder "verzekeringsfraude" het misleiden van een verzekeringsonderneming bij de sluiting of tijdens de looptijd van een verzekeringsovereenkomst of bij de aangifte dan wel afhandeling van een schadegeval met het oog op het verkrijgen van een verzekeringsdekking of een verzekeringsprestatie.

De **maatschappij** vestigt de aandacht van de verzekeringnemer op het feit dat iedere fraude of poging tot fraude gesanctioneerd wordt volgens de toepasselijke wetgeving en/of de bepalingen en in voorkomend geval kan leiden tot strafrechtelijke vervolging.

TITEL IV - RECHTSBIJSTAND

Als het in de bijzondere voorwaarden is vermeld, verleent de **maatschappij** een dekking Rechtsbijstand.

De **maatschappij** vertrouwt de regeling van schadegevallen in rechtsbijstand toe aan **LAR**, een onafhankelijke maatschappij, die een gescheiden en gespecialiseerd beheer toepast in deze materie, conform artikel 4 b) van het Koninklijk Besluit van 12 oktober 1990 betreffende de rechtsbijstandverzekering.

Bijgevolg moeten de schadeaangiften in rechtsbijstand gericht worden aan LAR, PB nr. 12, B-1170 Watermaal-Bosvoorde – 1 of op het e-mailadres: lar@lar.be.

Artikel 1 - VOORWERP VAN DE DEKKING

1.1. De maatschappij dekt de kosten van strafrechtelijke verdediging van een **verzekerde** wanneer hij vervolgd wordt voor overtreding van de wetten en reglementen en/of onopzettelijke doodslag of verwondingen, gepleegd in het kader van de uitbating van de onderneming zoals beschreven in de bijzondere voorwaarden.

Niet gedekt zijn de overtredingen van de Belgische en buitenlandse wetgevingen en reglementeringen betreffende het verkeer van motorrijtuigen en het vervoer van koopwaar over de weg, over het water, per spoor en via luchtvervoer.

1.2. De maatschappij oefent eveneens, in der minne of in het kader van een gerechtelijke procedure, verhaal uit op een **derde** die extracontractueel aansprakelijk wordt gesteld, om de vergoeding te verkrijgen van:

- **letselschade** geleden door een **verzekerde** tijdens zijn beroepsbezigheden in het verzekerde bedrijf
- **zaakschade** veroorzaakt aan de goederen bestemd voor de verzekerde activiteit van de onderneming, alsook eruit voortvloeiende **onstoffelijke schade**.

De maatschappij zal echter slechts verhaal uitoefenen om de vergoeding te verkrijgen van **onstoffelijke schade** die niet het gevolg is van **letsel-** of **zaakschade** op voorwaarde dat ze door een ongeval werd veroorzaakt en in zoverre deze zich heeft voorgedaan tijdens de verzekerde beroepsactiviteiten.

1.3. De dekking zal niet worden verleend:

- als een andere **verzekerde** dan de verzekeringnemer rechten wil laten gelden tegen een andere **verzekerde**
- bij schadegeval veroorzaakt of schade geleden door motorrijtuigen die vallen onder de Belgische of buitenlandse wetgeving op de verplichte verzekering van motorrijtuigen
- bij schade geleden door de aangestelden die aanleiding kan geven tot een schadevordering in het kader van de arbeidsongevallenwetgeving of bij schade door een ongeval op de weg naar of van het werk
- bij de **zaakschade** aan persoonlijke goederen

- bij schade veroorzaakt of geleden door personen die bij gelegenheid ter beschikking van de **verzekerden** worden gesteld
- bij schadegevallen die onder de burgerrechtelijke aansprakelijkheid na **levering van producten** of na **uitvoering van werken** vallen en/of de burgerrechtelijke beroepsaansprakelijkheid
- bij schadegevallen met betrekking tot deze Rechtsbijstandverzekering
- bij schadegevallen veroorzaakt door **terrorisme** of door nucleaire wapens of tuigen.

1.4. De maatschappij kan weigeren verhaal uit te oefenen indien uit de inlichtingen blijkt dat de **derde**, die aansprakelijk wordt gesteld, insolvent is.

Artikel 2 - VERZEKERINGSGBIED

De dekking dekt de schade in Europa als gevolg van de activiteit van de bedrijfszetels van de onderneming gevestigd in België.

Artikel 3 - DEKKINGSPERIODE

De dekking van het contract heeft uitwerking voor schade overkomen tijdens de periode waarin zij van kracht is.

Artikel 4 - GEDEKTE BEDRAGEN

In het kader van de artikelen 1.1 en 1.2 verleent de maatschappij haar dekking per schadegeval en per verzekeringsjaar tot de in de bijzondere voorwaarden vermelde bedragen en op voorwaarde dat voor het burgerrechtelijk verhaal de inzet van het geschil 250 EUR overschrijdt.

Als verschillende **verzekerden** betrokken zijn bij hetzelfde schadegeval is het aan de verzekeringnemer om aan de maatschappij de rangorde van iedere persoon mee te delen bij het opgebruiken van de verzekerde sommen.

Niet ten laste van de maatschappij zijn de opsporingskosten van de aansprakelijke **derde**, de schikkingen met het Openbaar Ministerie, de gerechtelijke, transactionele, administratieve of economische boeten, alsook de gerechtskosten voor strafzaken.

De bevoegdheid van hoven en rechtbanken wordt geregeld in het Gerechtelijk Wetboek en de Verordening (EU) Nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken.

Artikel 5 - VRIJE KEUZE VAN EXPERT

De **verzekerde** kiest vrij de expert in geval van expertise in België en verbindt zich ertoe de naam ervan aan de maatschappij mee te delen. Indien de **verzekerde** het vraagt, kan de maatschappij hem in zijn keuze adviseren.

Artikel 6 - VRIJE KEUZE VAN ADVOCAAT

De **verzekerde** kiest vrij een advocaat of, in de mate waarin de op de procedure toepasselijke wet het toelaat, enige andere persoon met de vereiste bekwaamheden om zijn belangen te verdedigen:

- 1) in geval van strafrechtelijke vervolging
- 2) wanneer er, voor een verhaal dat niet in der minne kon worden opgelost, een gerechtelijke of administratieve procedure moet worden ingesteld
- 3) telkens als er een belangenconflict rijst tussen de **verzekerde** en de maatschappij. In dat geval verzoekt deze haar **verzekerde** gebruik te maken van zijn keuzemogelijkheid.

De vrije keuze van de **verzekerde** geldt zelfs voor een procedure in het buitenland. Indien de **verzekerde** het vraagt, kan de maatschappij hem bij zijn keuze adviseren.

Om de tenlasteneming van de kosten en erelonen te genieten, verbindt de **verzekerde** zich ertoe – behoudens verantwoorde spoed – de naam van zijn advocaat aan de maatschappij mee te delen en haar op de hoogte te houden van de instelling en het verloop van bovengenoemde procedure.

De **verzekerde** heeft de leiding over de procedure.

Indien de **verzekerde** beslist van advocaat te veranderen in de loop van de procedure, neemt de maatschappij slechts de kosten en erelonen ten laste die zouden zijn voortgevloeid uit de inschakeling van slechts een enkele advocaat, behalve indien de **verzekerde** om redenen onafhankelijk van zijn wil, genoodzaakt is een andere advocaat te nemen.

Indien het gaat om een procedure in België en de **verzekerde** een advocaat in het buitenland kiest, zal de maatschappij haar tegemoetkoming voor de reiskosten van deze advocaat beperken tot wat zij normaal had moeten betalen indien de **verzekerde** een advocaat in België had gekozen.

Artikel 7 - OBJECTIVITEITSCLAUSULE

Wanneer de **verzekerde** en de maatschappij het niet eens zijn over de houding die moet worden aangenomen om het gedekte schadegeval te regelen, en nadat de maatschappij hem van haar standpunt of van haar weigering om de stelling van de **verzekerde** te volgen in kennis gesteld heeft, verzoekt zij haar **verzekerde** – onverminderd de mogelijkheid voor deze laatste om een gerechtelijke procedure in te stellen – een advocaat van zijn keuze te raadplegen.

- 1) Als de geraadpleegde advocaat de zienswijze van de maatschappij bevestigt, vergoedt deze de **verzekerde** de helft van de kosten en erelonen van de raadpleging in het kader van haar dekking.
- 2) Indien de **verzekerde**, tegen het advies van de geraadpleegde advocaat, op zijn kosten een procedure instelt en een beter resultaat behaalt dan wat hij zou hebben behaald indien hij het standpunt van de maatschappij aangenomen had, is deze gehouden tot het verlenen van haar dekking en het terugbetalen van de kosten van de raadpleging die ten laste van de **verzekerde** zouden zijn gebleven.
- 3) Als de geraadpleegde advocaat de stelling van de **verzekerde** bevestigt, is de maatschappij verplicht haar dekking te verlenen, ongeacht de afloop van de ingestelde procedure, daarin begrepen de kosten en honoraria van de raadpleging.

Artikel 8 - INDEPLAATSSTELLING

De maatschappij treedt in de rechten van de **verzekerden** op de terugvordering van de sommen die ze ten laste heeft genomen, onder meer een eventuele rechtsplegingvergoeding.

Artikel 9 - VERJARING

De verjaringstermijn voor iedere rechtsvordering, voortvloeiend uit een verzekeringsovereenkomst, bedraagt 3 jaar.

De termijn loopt vanaf de dag van de gebeurtenis die de rechtsvordering opent.

Niettemin, als degene die het recht heeft om de rechtsvordering in te stellen, bewijst dat hij pas later van deze gebeurtenis kennis heeft gekregen, begint de termijn pas op deze datum te lopen zonder evenwel 5 jaar te rekenen vanaf de gebeurtenis te mogen overschrijden, uitgezonderd in geval van fraude.

Artikel 10 - ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN

Behalve uitdrukkelijke afwijking, zijn de bepalingen van titel III op deze dekking van toepassing.

4077274 – 11.2014

AXA Belgium, NV van Verzekeringen toegelaten onder het nr. 0039 om de takken leven en niet-leven te beoefenen
(K.B. 04-07-1979, B.S. 14-07-1979) – Maatschappelijke zetel: Vorstlaan 25, B-1170 Brussel (België)
Internet: www.axa.be – Tel.: 02 678 61 11 – Fax: 02 678 90 90 – KBO nr.: BTW BE 0404.483.367 RPR Brussel